

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Ordo Et Series Tractatum, Disputationum, Dubiorum, Paragraphorum, Et
Quæstiuncularum Primi in Aristotelis Logicam Commentarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

ORDO ET SERIES

TRACTATUUM, DISPUTATIONUM, DUBIORUM,
PARAGRAPHORUM, ET QUÆSTIUNCULARUM

Primi in Aristotelis Logicam Commentarii.

PRÆPARAMENTUM LOGICUM. I

DISPUTATIO I.

De Terminis.

- DUBIUM I. quid sit Terminus. *ibid.* 1
II. de Termini divisionibus. 2

DISPUTATIO II.

De Affectionibus.

- DUBIUM I. quid suppositio in genere. 3
II. quomodo dividatur suppositio. *ibid.* 5
III. quid suppositio materialis, & quomodo dividatur. *ibid.* 6
IV. quid suppositio formalis, & quomodo dividatur. 6
V. quid descensus Logicus, & quæ illius species. 7
De descensu Copulativo. *ibid.* 7
De descensu Copulato. 8
De descensu disjunctivo. *ibid.* 8
De descensu disjuncto. *ibid.* 9
Regulæ generales harum Suppositionum *ib.*
DUBIUM II. quid Status, Distractio, Ampliatio, Determinatio, & Appellatio. 9

DISPUTATIO III.

De Argumentatione, & ejus speciebus. 10

- DUBIUM I. quid signum, & quotuplex. *ibid.* 10
Quæstiuncula, quid, & quomodo Signa Realia, vocalia & scripta significant. 12
DUBIUM II. quid Nomen. 13
III. quid Verbum. 14
IV. quid Oratio, & quomodo dividatur. *ibid.* 14

DISPUTATIO IV.

De Propositione.

- DUBIUM I. quid Propositio, & quotuplex. *ibid.* 15
II. quomodo Concreta & Abstracta de invicem prædicentur. 17
III. quomodo Concreta & Abstracta multiplicentur. 19

DISPUTATIO V.

De Proprietatibus Propositionum. 20

- DUBIUM I. quid Propositiones oppositæ, quotuplices, & quæ earum Leges. *ibid.* 20
II. quid Æquipollentes, & quæ earum Leges. 21
III. quid Propositio Modalis. *ibid.* 21
IV. quid & quotupliciter propositio Reduplicativa sumatur. 22
V. quid Propositiones Reflexivæ, & falsificantes, & an veræ aut falsæ. *ibid.* 22

DISPUTATIO VI.

De Definitionibus & Divisionibus. 23

- DUBIUM I. quid sit Definitio, & quotuplex. *ibid.* 23
II. quid Divisio, & quotuplex. *ibid.* 23

DISPUTATIO VII.

De Discursu & ejus speciebus. 24

- DUBIUM I. quid Discursus, & quotuplex. *ibid.* 24
II. quid Syllogismus, & quæ Principia illius Directiva. 25

APPENDIX

De Brevis Philosophiam hanc docendi, eique Studendi Methodo.

- CONSULTA Philosophiam hanc docendi *ibid.* 25
Methodus. 25
Brevis Philosophiæ studendi Methodus. *ibid.* 25
Brevis Oratio antè Studium. 26
Brevis Argumentandi Methodus. *ibid.* 26
Brevis Respondendi Methodus. *ibid.* 26

TRACTATUS I.

DE

ANTE-VNIVERSALIBVS.

27

DISPUTATIO I.

De variis Cognitionibus & Intentionibus. 27

- DUBIUM I. quid cognitio in genere, & quotuplex ejus Divisio. *ibid.* 27
Quæstiuncula prima, quid sit sumi 1° intentionaliter. 29
2^a. quid sit sumi 2° intentionaliter. 30
DUBIUM I. quid sit ens rationis strictè, quotuplex, & an detur. *ibid.* 30
III. An Deus, & quænam potentia, fingere possint

ORDO TRACTATUUM, &c.

possint entia rationis strictè.	32	rationata	<i>ibid.</i>
DISPUTATIO II.		Quæstioncula 1 ^a . 2 ^a . 3 ^a .	39. 40
<i>De Distinctionibus.</i>	35	DVBIVM V. An detur Distinctio media inter realem & rationis.	41
DVBIVM I. quid Distinctio, five an formaliter consistat in negativo, an in positivo. <i>ibid.</i>		Refellitur Distinctio Formalis Scotistica. <i>ib.</i>	
II. quomodo Distinctio in genere dividatur.	37	Refellitur objectiva Distinctio Thomistica.	
III. quid Distinctio Realis, Physica, & Modalis.	<i>ibid.</i>	43	
Signa Distinctionis Realis.	<i>ibid.</i>	Stabilitur nostra Resolutio cum Nominalibus.	46
Signum Distinctionis Realis Physicæ.	<i>ibid.</i>	Solutio Objectionum à Creatis ex Scotistis & Thomistis petitarum.	48
Signum Distinctionis Realis Modalis. <i>ibid.</i>	38	Solutio Objectionum à Divinis.	50
DVBIVM IV. quid Distinctio rationis in genere, rationis-ratiocinantis, & rationis-		Quid circa præcisiones objectivas fenserit D. Thomas.	51

TRACTATUS II.

DE

PORPHYRIANIS UNIVERSALIBUS. 52

Quæstioncula, quodnam sit objectum

Illoges Porphyrianæ.

DISPUTATIO I.

De Universalis in Genere.

DVBIVM I. quid Universale in genere, & quotuplex.

II. quid sit Universale in prædicando five Logicum.

III. quid Universale in essendo, five Metaphysicum, & an ab Universalis in prædicando five Logico distinguatur.

IV. An detur Universale formaliter ante præcisionem, five à parte rei.

V. An saltem post præcisionem detur universale formaliter, & quale.

VI. Per quam præcisionem Natura fiat Universalis formaliter.

VII. Quam unitatem habeat natura Universalis.

VIII. An Natura Physice multiplicabilis abstracta ab uno individuo Physico tantum, sit Universalis & prædicabilis de aliis individuis Physicis.

IX. Per quam præcisionem formalem natura fiat Universalis formaliter.

X. An præter præcisionem formalem requiratur notitia comparativa ad hoc, ut natura fiat proxime, & complete Universalis, five in essendo, five in prædicando.

XI. An fieri possit Universalis formaliter per potentiam animæ ab intellectu distinctam.

DISPUTATIO II.

De Universalis in Specie.

DVBIVM I. quodnam sit definitum in definitione Universalium.

II. quid sit prædicari in quid, quale, & in quale-quid.

DISPUTATIO III

De Genere.

DVBIVM I. An Genus rectè à Porphyrio definiatur, unum aptum prædicari de pluribus Specie differentibus in quid.

II. Quæ sit Generis definitio essentialis.

III. An Genus sit primum prædicabile sumptum in concreto, an in abstracto pro sua forma. Et quomodo de Specie prædicetur, an ut totum potentiale; an ut pars actualis; an ut æquale de æquali.

IV. An Genus, & quælibet natura Universalis maneat Universalis in actuali prædicatione.

V. An Genus possit immediatè individuari sub conceptu.

VI. Quomodo Genus sit prædicabile de individuis genericis, & sibi immediatis.

VII. An possit Genus immediatè individuari à parte rei.

DISPUTATIO IV.

De Specie.

DVBIVM I. quotupliciter accipitur Species, & quotuplex sit.

II. quid Genus supremum & medium, & quid Species infima.

III. quæ Regulæ Attributionum.

IV. An Species prædicabiles rectè à Porphyrio definiantur, id quod est prædicabile de pluribus numero differentibus in quid.

V. quæ sit Speciei definitio essentialis.

VI. An Species subijcibilis, ut subijcibilis, sit Universalis.

VII. An Genus in una specie tantum, Species in uno individuo tantum, cæteris impossibilibus, salvari possit.

DISPUTATIO V.

De Individuo.

98

DVB

ORDO TRACTATUUM, &c.

DVBIVM I. quid Individuum Physicum, Metaphysicum & Logicum. 98

II. An ab Individuis possit abstrahi ratio communis Univoca. 100

III. An Individuum vagum sit Vniversale, vel saltem Individuum proprie dictum. 103

DISPUTATIO VI.

De Differentia. 104

DVBIVM I. quid differentia in Genere, & quomodo dividatur. *ibid.*

II. quanam sit definitio essentialis differentiae 3^{ae} prædicabilis, & respectu quorum sit 3um prædicabile. *ibid.*

III. An differentia sit 3um prædicabile, sumpta in abstracto, an in concreto. 105

IV. An differentia sit perfectior genere. *ibid.*

V. An Genus in conceptu formali includat differentias inferiores: vel è contra an inferiores includant Genus. Item an differentia Superior inferiores: vel è contra Inferior includat Superiores 107

VI. An detur differentia communis atomia, ac per consequens, Species atomia, sive infima. 109

DISPUTATIO VII.

De Proprio. 111

DVBIVM I. quid Proprium in Genere, & quotupliciter accipitur. *ibid.*

II. quæ definitio essentialis Proprii 4^{ae} prædicabilis, & quorum respectu sit 4um prædicabile. 112

III. An Proprium, ut est 4um prædicabile debeat esse aptum prædicari conversim de iis, respectu quorum est Vniversale. *ibid.*

IV. An Proprium sit 4um prædicabile sumptum in concreto, an in abstracto pro sua forma 113

V. An Proprium dimanare debeat ab essentia, & separari possit à Subiecto. 114

VI. An Proprium Physicum, calor, frigus, &c. pertineat ad hoc prædicabile. *ibid.*

VII. An Prædicationes Proprii Metaphysici sint æternæ Veritatis. 115

DISPUTATIO VIII.

De Accidente. 115

DVBIVM V. quotupliciter accipitur Accidens in Genere, & quæ illius definitiones. *ibid.*

II. quid sit Accidens 5um prædicabile, & quid materiale ejus significatum. 116

III. An Accidens sit 5um prædicabile, sumptum in concreto, an in abstracto. 116

IV. An ut Accidens sit 5um prædicabile, debeat actu esse in multis subiectis de facto existentibus. 117

V. An ad veritatem prædicationis 5ⁱ prædicabilis requiratur existentia subiecti. 118

TRACTATUS III.

DE

POST-VNIVERSALIBVS. 119

DISPUTATIO VNICA

DE Divisione, Distinctione, & numero Universalium. 119

DVBIVM I. An divisio Vniversalis in quinque vulgata Vniversalia concretim sumpta, sit Generis in Species. 119

II. Quomodo distinguantur inter se quinque allata Vniversalia abstractively sumpta. 120

III. An Divisio Vniversalis, in quinque allata Vniversalia sit adæquata & immediata. 121

TRACTATUS IV.

DE

ANTE-PRÆDICAMENTIS. 124

Quæstiuncula prima, quodnam sit obiectum hujus Libri. 124

2^a quis finis intrinsecus hujus Libri. 124

3^a quis finis extrinsecus hujus Libri. 125

DISPUTATIO I.

Ante-Prædicamentalis. 125

DVBIVM I. quid Anonyma, Synonyma, Paronyma 125

II. quanam sint divisiones, de quibus hæc

Aristoteles cap. 1. agit. Referuntur. 125

III. Quanam sint Regulæ, quas hoc cap. 1. Aristoteles adfert. Referuntur. 126

IV. Quid & quotuplicia Analoga. 126

V. An dari possit ratio communis Analogis attributionis & proportionalitatis. 127

DISPUTATIO II.

De nonnullis ad Prædicamenta spectantibus. 128

DVBIVM I. Quid Prædicamentum in Genere, 128

ORDO TRACTATUUM, &c.

- nere, & quid ponatur in Prædicamento, an res, voces & conceptus. 128
 DVBIVM II. Quæ Conditiones requirantur, ut aliquid ponatur in Prædicamento. *ibid.*
 III. Anentia infinita simpliciter, five Deus, ponatur in Prædicamento. 129
 IV. An Christus, Angeli, Cæli ponantur in Prædicamento. 131
 V. Quomodo Prædicamenta sint ordinanda, an per concreta, an per abstracta. 132
 VI. Quomodo Prædicamenta inter se distinguantur. 133
 VII. An bene assignatus sit denarius Prædicamentorum numerus. *ibid.*

TRACTATUS V.

DE

PRÆDICAMENTIS. 134

DISPUTATIO I.

De Substantia.

- DVBIVM I. In quo consistat ratio formalis Substantiæ in Genere. *ibid.*
 II. Quid sit Substantia Prædicamentalis. 137
 III. Qualis sit divisio Substantiæ in 1^{am} & 2^{am}. *ibid.*

DISPUTATIO II.

De Quantitate.

- DVBIVM I. quæ divisiones Quantitatis. *ibid.*
 II. An quantitas molis sit accidens aliquod realiter distinctum à materia 1^a. 139
 III. In quonam consistat ratio-formalis Quantitatis Prædicamentalis. 141
 IV. Quæ sint Species Quantitatis Prædicamentalis. 143

DISPUTATIO III.

De Relatione.

- DVBIVM I. Quid & quotuplex sit Relatio. *ibi d.*
 II. An Respektus, qui Relationi Transcendentali est essentialis, sit Relationi isti quoad se, an quoad nos tantum essentialis? *ibid.*
 III. Quot & quæ ad Relationem Prædicamentalem concurrant. 146

- IV. Quomodo formalis ratio fundandi debeat distinguì à fundamento & termino. 146
 V. An Relatio Prædicamentalis exigit terminum actualem realiter actu existentem. 148
 VI. In quo præcise distinguatur Relatio transcendentalis à Prædicamentali. 150
 VII. An Relatio formalis Prædicamentalis sit forma fundamento intrinseca, an extrinseca. 150
 VIII. An Relatio terminetur ad absolutum, an ad correlativum formaliter. 155
 IX. An multiplicatis terminis multiplicentur Relationes. 159
 X. An detur unicum genus supremum hujus Prædicamenti. 159

DISPUTATIO IV.

De Qualitate.

- DVBIVM I. Quid sit Qualitas Prædicamentalis, five quænam sit ejus vera definitio 160

DISPUTATIO V.

De reliquis Prædicamentis. 162

TRACTATUS VI.

DE

POST-PRÆDICAMENTIS. 163

TRACTATUS VII.

DE

INTERPRETATIONE. 163

- DVBIVM I. Quodnam sit objectum propositionis mentalis. 163
 II. An Propositio vocalis separata ab intellectu, sit vera Propositio. 164
 III. An

ORDO TRACTATUUM, &c.

- III. An apprehensione, an soli iudicio, conveniat ratio Propositionis. 165
 IV. An Iudicium sit qualitas formaliter simplex. 167
 V. Quid veritas & falsitas propositionis. *ibid.*
 VI. An idem numero actus de vero possit fieri falsus.
 VII. An idem Numero actus possit esse simul verus & falsus. 171
 VIII. An Propositiones de futuro contingenti absoluto & singulares habeant determinatam veritatem vel falsitatem. 172

PARAGRAPHVS I.

Prænotanda.

172

DISPUTATIO II.

De Divisionibus propositionum.

175

- DVBIVM I. An divisio Propositionis in Affirmativam & Negativam sit generis in species. 176

Quæstiuncula. 177

- DVBIVM II. Qualis sit Divisio Propositionis in Universalem, Particularem, Indefinitam, & singularem. 177

- III. An divisio Propositionis in Apodicticam & Dialecticam sit generis in species. 178

TRACTATUS VIII.

IN LIBROS ARISTOTELIS:

DE

PRIORI ANALYSI

SEV RESOLUTIONE.

179

DISPUTATIO I.

De Discursu.

179

- DVBIVM I. An Discursus formalis debeat constare duplici præmissa & conclusione. *ibid.*

- II. An Præmissæ Discursus formalis debeant esse iudicativæ, an non sufficiant apprehensivæ. *ibid.*

- III. An Discursus seu 3^a mentis operatio differat essentialiter à 2^a seu iudicio simplici. 180

- IV. In quo iudicio sita sit essentia Discursus. *ibid.*

- V. An & qualis cognitio de bonitate consequentiæ requiratur ad assensum Conclusionis.

183

- VI. An Iudicium consequentis formaliter sumpti attingat objecta præmissarum. 184

DISPUTATIO II.

De præmissis sumptis in ordine ad conclusionem.

186

- DVBIVM I. Quomodo concurrant ad actum conclusionis. *ibid.*

- II. Quomodo Præmissæ formales necessitent intellectum ad conclusionem. 188

- III. An in uno & eodem instanti formari possint assensus Præmissarum & conclusionis. 191

TRACTATUS IX.

IN LIBROS ARISTOTELIS

DE

POSTERIORI ANALYSI.

192

DISPUTATIO I.

De Demonstratione.

192

- DVBIVM I. Quomodo recte definiatur demonstratio in genere. *ibid.*

- PARAGRAPHVS I. Cur in definitione dictum sit ex veris, & non ex verioribus inten-

sivè & formaliter. 192

- II. Cur in definitione dictum sit ex necessariis, & non ex necessariis. 193

- III. Cur in definitione dictum sit, ex prioribus ipsa conclusione. 193

- DVBIVM II. Quomodo dividatur & subdividatur demonstratio in genere. 193

Dv.

ORDO TRACTATUM, &c.

DVBIVM III. Quomodo differant demonstra- tio propter quid & quia.	194	DVBIVM I. Quid Opinio, & quæ formido sit ei essentialis.	203
DISPUTATIO II.		Quæstiuncula I. An Incertitudo, quæ est de essentia Opinionis, sit quidpiam negati- vum.	203
De Scientia in genere.	194	II. Quid formido actualis & virtualis, in quas formido secatur.	203
DVBIVM I. Quid sit Scientia.	194	III. Unde oriatur incertitudo & formido.	203
PARAGRAPHVS I. Quid sit certitudo & evi- dencia in actibus intellectus, & quotu- plex.	195	DVBIVM II. Quid sit fides & error.	204
II. Quæ Certitudo & evidentia ad Scien- tiam requiratur.	195	III. An actualis Scientia, fides humana, opi- nio & error de eodem objecto possint esse simul in eodem intellectu, cum for- midine actuali de opposito, & in eun- dem actum coalescere.	204
DVBIVM II. De Objecto Scientiæ in gene- re.	196	DISPUTATIO VLTIMA	
PARAGRAPHVS I. Quid sit? variae ejus Divi- siones & Subdivisiones.	196	De habitu Logice.	207
II. Quale debeat esse objectum Scientiæ in genere.	197	DVBIVM I. Quodnam sit objectum materiale Logica.	207
DVBIVM III. De Divisionibus Scientiæ.	198	II. Quodnam sit objectum formale sub quo Logica.	208
PARAGRAPHVS I. Divisiones Scientiæ.	198	III. Quodnam sit objectum attributionis Lo- gica.	209
II. Quænam dicatur Scientia Speculativa, & quæ Practica.	198	IV. Quid Logica docens & tutehs, & quomo- do inter se distinguantur.	209
III. Quidnam sit Praxis.	198	V. An Logica sit propriè dicta scientia, ea- que practica, an speculativa.	210
IV. A quo fine Scientia aliqua dicatur Specu- lativa aut Practica.	199	Quæstiuncula I. An Logica sit ars.	210
V. Quæ Scientia sit subalternans, & quæ sub- alternata:		II. An omnis ars juxta tertiam acceptionem sit verè scientia practica.	211
Quæ subalternatio ad illas sufficiat, & quæ non sufficiat.	199	Quæstiuncula I. Quid scientia activa & facti- va, & qualis sit Logica.	211
VI. An Scientia Subalternata sit vera & pro- priè dicta Scientia.	200	II. Quid circa quæstionem, An Logica sit pra- ctica, senserit eximius P. noster Bacho.	211
DVBIVM IV. An Scientia Totalis sit qualitas simplex.	200	DVBIVM VI. & VLTIMUM. An & quantum Logica sit necessaria ad alias scientias acquirendas.	ibid.
V. An rectè assignentur plures Scientiæ, to- tales, unæ, habituales; & unde sumenda earum unitas.	201		
VI. Unde sumenda unitas & diversitas Scien- tiæ actualis partialis.	202		
DISPUTATIO III.			
De Opinione, errore, & fide.	203		

